

Vstoupili do tanečního sálu, který působil velmi chladně a mdle. Svíčky se teprve rozhořivaly a krby spíše čpěly kouřem, než že by hřály. U jednoho z nich postávali důstojníci. Paní Edwardsová zamířila k dalšímu a posadila se na nejteplejším místě, zatímco její dvě společnice si našly křesla poblíž. Pan Edwards je opustil už u dveří do sálu, aby vyhledal své staré známé u karetních stolů. Vše bylo pro Emmu tak nové, že nebyla nijak roztrpčená jejich předčasným příchodem, jak by tomu jistě bylo u zkušenější dámy. Její šťastnou mysl zajímalo úplně všechno. Bavilo ji dokonce i hádat, kolik světel je v sále, stejně jako poslouchat skřípot ladících houslí v orchestru. Sotva se usadili, připojil se k nim mladý důstojník, kterého Emma okamžitě odhadla jako kapitána Huntera. Radost, která z Mary v jeho přítomnosti vyzařovala, naznačovala, že bratrovy vyhlídky jsou krajně nepříznivé.

Paní Edwardsovou nemohl nicméně nikdo vinit z toho, že by na onoho veselého vojáka pohlížela vlídněji než na doktorova asistenta. A i kdyby na důstojníkově místě stál Sam, sotva by se mu dostalo mrazivějšího přijetí, než byla její formální a odměřená úklona, jíž byla Emma svědkem.

Kapitána Huntera to zjevně neodradilo, naopak pokračoval v nezávazném, ale živém hovoru s Mary. Z celé konverzace zachytily její společnice jen to, že si zadal první dva tance. V té době se tančily vesnické tance, neboť to bylo ještě předtím, než tanečním sálům vtiskly novou tvář čtverylka, polka a valčík. A nepochybně existuje jistá spojitost mezi stylem oblékání a tanci převládajícími v té které generaci. Naškrobené krejzlíky a protáhlé živůtky s pevně formovanou šněrovačkou, typické pro alžbětinskou dobu, byly v souladu se vznešeností pavany. Ležérní, odhalující oděv, jež si osvojily krásky dvora Karla II., charakterizuje elegantní, ale lascivní styl, vévodící tancům té doby. Menuet byl škrobený stejně jako ztěžklé záhyby brokátu a vysoko vyčesané vlasy, tedy rysy příznačné pro raně georgiánské období. Pudr a výztuže v sukních samozřejmě zmizely pod vlivem veselých vesnických tanečků a kotilionu. A dnes mají šaty, podobně jako tanec, nádech doby pozdních Stuartovců – vyznačují se šarmem a elegancí. Bohatý úbor, který volně plyne sálem, kroky živé, ale jakoby proměnlivé, připomínající rozpustilé dovádění, kde snadno může dojít k nějakému faux pas nebo dokonce i pádu.

Tím ale odbíhám od svého příběhu, protože tento proud myšlenek nemohl běžet hlavou mé hrdinky. Před šedesáti lety by totiž nikdo ani v nejbujnější fantazii neviděl anglický ples tak, jak jej vidíme dnes. Emma si ve společnosti druhých, nejprve občasných, pak stále častějších, všímala šatů, chování a vzhledu každé osoby, až se nakonec počet hostů rozrostl tak, že dokázala vnímat a pozorovat sotva polovinu z nich. Tanec měl nicméně jisté zpoždění,

protože byla očekávána společnost ze zámku Osbornových a služebnictvo samozřejmě čekalo na slečnu Osbornovou, aby ples zahájila.

Mary si právě prohlížela jednu z pozoruhodných rób v hale, když její pozornost upoutal ruch u vstupních dveří, kde se objevila dlouho očekávaná skupina. Také Mary ji na ni upozornila. Byla zde lady Osbornová se svým úžasným diamantovým náhrdelníkem, její syn, dcera a přítelkyně dcery, slečna Carrová, synův současný učitel, pan Howard, jeho sestra a její chlapec, dítě asi šestileté. Posledně zmíněná dáma byla vdova velmi příjemných způsobů a sympatického vzezření. Posadila se vedle Emmy, jejíž pozornost okamžitě upoutal klučina, který s ohromnou netrpělivostí vyhlížel, kdy se začne tančit.

Jeho matka si toho všimla a naklonila se k Emmě: „Nedivila byste se, že se Charles nemůže dočkat prvního tance, kdybyste věděla, jaké pocty se mu dostane. Slečna Osbornová totiž slíbila, že si s ním zatančí. Je to od ní velmi milé.“

„Ano,“ vykřikl Charles, „už v sobotu slíbila, že bude mou tanečnicí. Tedy jen když půjdu na ples.“

V té chvíli přispěchala slečna Osbornová a chvatně chlapci sdělila: „Charlesi, je mi to moc líto, ale zdá se, že tentokrát nebudu moct svůj slib dodržet, musím tančit s plukovníkem Millerem, ale snad někdy později, možná příští tanec. První, nebo druhý, na tom nesejde, co říkáš?“

Pak se vmžiku vzdálila, aniž by čekala, jak to oznámení na malého tanečníka zapůsobí. Jeho radost a naděje byly jako mávnutím kouzelného proutku ty tam. Z každého jeho rysu se dalo vyčíst zklamání, jeho zraněné srdce se chystalo propuknout v pláč a bránila mu v tom, byť ne zcela úspěšně, jen jeho hrdá touha vypadat mužně. Jeho matka byla zjevně méně zklamaná a snažila se rozptýlit jeho smutek ujištěním, že příště bude mít určitě více štěstí.

Emmě jich bylo obou upřímně líto, a tak mu řekla co nejlaskavěji: „Když se spokojíte se mnou, mladý pane, jako s náhradou za slečnu Osbornovou, pak budu nesmírně šťastná, zatančíte-li si se mnou dva příští tance.“

Těžko říct, kdo z nich, zda syn či matka, se více rozzářil a kdo měl z té milé nabídky větší radost. Náš pár zaujal své místo na tanečním parketu. Emma byla dokonale spokojená se svým malým tanečníkem, zatímco on byl nesvůj z toho, zda si povede se ctí a neudělá jí ostudu. Zvláště se snažil, aby měl prsty pořádně zastrčené v nových rukavičkách, jež dostal od matky, která mu při odchodu na parket kladla na srdce, aby si je rozhodně nesundával.

Emma se právě velmi dobře bavila, když se objevila společnost Osbornových, doprovázená Tomem Musgrovem. Věděla, že byl v domě již dlouho předtím, a byla si jistá, že čekal přede dveřmi, aby se k nim připojil a vzbudil dojem, že k nim patří. Teď stál proti ní po

boku lorda Osborna. Ten, soudě dle občasných komentářů okolních dam, sám nikdy netančil a snažil se v tom zabránit i Tomu Musgroveovi, nebo mu to alespoň rozmluvit. Lord Osborne byl nepříliš pohledný mladý muž, postrádající vzezření gentlemana, který působil, jako by byl na plese za trest. Jediné, co zde měl podle všeho na práci, bylo otevřeně a neskrývaně pozorovat Emmu, což ji silně znervózňovalo a nutilo konverzovat s Charlesem, aby nedala znát, jak jí to vadí. Nebylo pro ni snadné uhodnout, co tak přitahovalo lordovu pozornost k ní. Měla za to, že ho snad překvapila její troufalost zatančit si s někým z jeho doprovodu, nebo že možná kriticky hodnotil styl jejích šatů či způsob, jakým tančila. Z hloubi duše si přála, aby si našel nějaký jiný objekt svého zkoumání, a docela si oddechla, když se při tanci vzdálila na jiné místo v sále. Charles zářil štěstím a hlasitým šeptem se svěřil panu Howardovi, procházejícímu kolem: „Podívej, strýčku Howarde, jakou mám překrásnou tanečnici! Určitě je to ta nejhezčí slečna v sále,“ vyslovil názor, který mu pan Howard zjevně nechtěl vyvracet, ačkoliv mu odpověděl rozvázněji a taktněji.

„Na mou duši, Charlesi,“ přitakala slečna Osbornová a podala mu ruce, „dnes jsi opravdu šťastný muž. Tou výměnou jsi jenom získal,“ prohlásila.

Na to Charles odpověděl se zatím neskrývanou upřímností: „To ano.“ Řekl Emmě, že *ted'* je opravdu moc rád, že slečna Osbornová zrušila svůj slib. Nedokázal se nicméně nezeptat, s jistou obavou v hlase, zda podle ní slečna dodrží svůj slib a příští tanec si s ním zatančí.

Emma přitakala, ač nenašla lepší důvod pro to, proč by slečna Osbornová měla svůj slib splnit, než to, že ho předtím nedodržela. Když byl tanec u konce a Emma se vrátila na místo, paní Willisová, Charlesova matka, jí srdečně poděkovala za tanec s jejím synem. Emma ji upřímně ujistila, že jí činilo potěšení udělat mu radost a že se při tanci velmi dobře bavila.

Zanedlouho se mezi nimi rozvinul příjemný hovor. Emma byla nebývale potěšena, když se k nim za chvíli připojil pan Howard, který sestru požádal, aby ho představila, a požádal Emmu o následující tanec. Jeho vzhled a chování musely u každého vzbudit dobrý dojem. Emma si na něj nicméně udělala kladný názor již dříve z velmi srdečného líčení, jímž malý Charles popisoval strýčka, u něhož s matkou bydlí. Emmina dobrosrdečnost byla odměněna a ona s velkou radostí očekávala příští tance. Ještě než začaly, navrhla paní Willisová, že si zajdou na čaj. Vyrazili společně. Charles navýsost pyšně doprovázel svou tanečnici a pan Howard se sestrou se drželi za nimi. Když vstupovali do salónu, kde se podával čaj, míjelo je tolik tanečníků vracejících se na parket, že museli ustoupit stranou a téměř byli vytlačeni za pootevřené dveře. Čekali, až se průchod uvolní, a Emma, skrytá za dveřmi, mezitím zaslechla hovor lorda Osborna s panem Tomem Musgrovem.

„Jářku, Musgrove, proč nejdete a nezatančíte si s krásnou Emmou Watsonovou, abych si ji mohl prohlédnout?“

„Právě jsem se chystal,“ zvolal Tom, „také mě to napadlo.“

„Pak jen do toho,“ pobízela ho lord Osborne. „Budu stát za vámi. Hrome, je tak pohledná, že kdybych tancoval, pak určitě s ní!“

Emma byla nemálo vděčná za domluvený tanec s panem Howardem, který ji měl uchránit, jak doufala, před nevídaným doprovodem Toma Musgrovea i upřenými pohledy lorda Osborna. Výraz ve tváři pana Howarda prozrazoval skrývanou radost a pobavení, které svědčily o tom, že i *on* zaslechl krátký rozhovor, stejně jako Charles, který zašeptal:

„Nevěděli, že je slyšíme. A my jim to také neřekneme, že ne?“ A Emmě nezbylo než s tímto postřehem tiše a bezvýhradně souhlasit.

Teprve když odcházeli z místnosti a připojili se k paní Edwardové, setkali se znovu s panem Musgrovem. Ihned se dožadoval, aby byl představen, a paní Edwardová mu nemohla nevyhovět. Učinila tak ale tím nejchladnějším a nejnepřívětivějším způsobem, jaký si lze představit. Panu Musgroveovi to zjevně nikterak nevadilo, neboť nehleděl na prostředky, pakliže jimi mohl dosáhnout kýženého cíle. Navíc si byl již dlouho vědom toho, že v rodině Edwardových není příliš oblíbený. Vmžiku samolibě konstatoval, že by se mu mělo dostat té velké cti zatančit si se slečnou Emmou Watsonovou příští dva tance.

Ta však se zvláštním uspokojením odvětila, že je již zadaná.

„Ovšem,“ pokračoval horlivě, „ale opravdu bychom neměli našemu malému příteli Charlesovi dovolit, aby si vás nárokoval jen pro sebe, že, slečno Emmo?“

Na to Emma s klidným výrazem a s pocitem radosti odpověděla, že tanec si nezadal pan Willis.

Toma to urazilo a vyvedlo z míry a na jeho výrazu to bylo znát. Setrval nicméně v její blízkosti, dokud se neukázal ohlášený tanečník a nevyzval ji k tanci. Pak s překvapeným výrazem vyrazil k lordu Osbornovi, aby ho zpravil o svém neúspěchu.

Mladý šlechtic pojal situaci vskutku strategicky.

„Tak tedy s Howardem!“ poznamenal. „To se také hodí.“

A skutečně se postavil přímo za onoho džentlmena a upřel svůj zrak na Emmu stejně nepříjemně jako předtím. Upřímně si přála, aby našel méně protivný způsob, jak vyjádřit svůj obdiv. Dokonce ani představa, že ji měl za tak hezkou, nemohla omluvit způsob, jakým to vyjadřoval. Pan Howard byl však stejně milý, jak mohla očekávat z vyprávění své společnice,

a celkem vzato se velmi dobře bavila. Když hudba dohrála, setrvala se svým tanečníkem v živém hovoru.

Počasi následujícího rána nedávalo mladým dámám příliš nadějí na brzký návrat domů. Po pravdě řečeno však snášely toto dobrovolné vězení bez výraznější újmy. Snídaně proběhla v příjemném duchu a dámy pak společně usedly, když se náhle otevřely dveře a objevila se hlava lorda Osborna.

„Mohu dál?“ zeptal se, přidrží rukou dveře. „Zdá se, že je zde velmi mile.“

„Nás určitě nerušíte, pane,“ řekla paní Willisová laskavě a zároveň bodře. „Ovšem jen pokud s sebou nemáte žádného psa.“

Vešel tedy a složil poklonu všem přítomným dámám a pak se obrátil k ohni.

„To jsem potřeboval,“ pronesl. „Neumíte se představit, jak příjemné je to po tom mrazivém povětrí,“ usedl a natáhl nohy směrem k ohni, aby se usušil. „Slyšel jsem, že jste zde včera večer uvízly kvůli sněhu,“ podotkl směrem k Emmě.

„Skutečně, pane?“ řekla nezúčastněně.

„Ano, má matka chtěla nutně vědět, kdo že to k Howardovi přijel, a tak jsem to zjistil. Mám vám vyřídit sestřiny pozdravy, nebo že vás ráda pozná, nebo něco na ten způsob. Jakmile zametou cestu, přijde se s vámi seznámit.“

Emmu toto prohlášení uvedlo do rozpaků. Netoužila po návštěvě slečny Osbornové, ani po její přízni. Ono oznámení nicméně vzbudilo u její nové přítelkyně tak málo údivu a emocí, že si začala myslet, že jde možná o běžnější záležitost, než jak původně předpokládala. Pocity sester rozhodně nebyly stejné, byť vedly k témuž. Obě by se byly raději setkání se slečnou Osbornovou vyhnuly. Elizabeth proto, že se bála, že bude šokována a znechucena jejich nízkým životním stylem, který snad vzbudí i její posměch. Emma pak o seznámení nestála především proto, že se obávala, že dotyčná mladá dáma bude vzhledem k nadřazenosti svého původu a osudu očekávat jistou úslužnost a pokoru, které však Emma prokazovala jen osobám výjimečně talentovaným nebo hodnotným. Když ale viděla, jak uvolněně zde lorda Osborna přijali a jak vlažně všichni vyslechli plán jeho sestry, přijala svůj úděl a byla připravena klidně přijmout svůj díl seznámení.

Koneckonců, i když byla slečna Osbornová baronova dcera a žila na zámku, mohla mít stejný vkus jako lidé z fary. Třebaže cestovala v kočáře se čtyřspřežím, mohla milovat rozmanitost a novost stejně jako ten, kdo jezdí skromnou bryčkou. A snad i pro ni za tak chmurného dne, kdy bylo těžké ukrátit si dlouhou chvíli, měla naděje na nové seznámení své kouzlo.

„Cesta sem není zase tak zlá, jak byste si mysleli,“ pronesl lord Osborne jen tak, aniž se ho někdo ptal. „A směrem k vám je chráněná před větrem. Překvapilo by vás ale, kolik je místy naváto sněhu. Je nemožné, slečno Watsonová, abyste tudy dnes projely.“

„To jim ani nedovolíme,“ odpověděla jejich hostitelka, „dokud se neujistíme, že silnice jsou dobře sjízdné. Bylo by nelidské je teď posílat ven.“

Následovalo krátké ticho. Lord Osborne se posadil ke krbu a pozoroval Emmu, která zvolna pokračovala ve své práci. Paní Willisová vzápětí znovu navázala hovor s Elizabeth, přerušovaný jeho příchodem, a rozprávěla o nejlepších metodách chovu domácí drůbeže.

Když si slečna Watsonová postupně zvykla na to, že jim naslouchá lord Osborne, postupně se vzpamatovala. A ač by si při jeho příchodu nevzpomněla, ani čím krmit kuřata, během sotva půlhodiny odhalovala své společnici ta nejskrytější tajemství chovu těchto pernatých zvířat.

Náhle do místnosti vběhl malý Charles Willis a zastavil se u Emmina vyšívacího stolku.

„Copak, Charlesi?“ zeptal se lord Osborne. „Nevidíš mě snad? Ty se mnou dnes nemluvíš?“ zeptal se chlapce, pevně ho chytil za límec a přitáhl si ho k sobě.

„Promiňte, pane,“ omlouval se Charles a marně se snažil vysoukat se z lordova sevření, aby se mohl vrátit na své místo.

„Povídám, Charlesi,“ pokračoval mladý muž, „čím to, že ti dnes škola skončila tak brzo? Jsou snad prázdniny? Nebo strýček lenoší? Podle všeho jsi ještě nikdy nekončil před polednem.“

„Byli jsme velmi pilní,“ odvětil Charles, „oba jsme se moc snažili, aby bylo vše brzo hotové a my se mohli vrátit do salonu, protože tam jsou slečny Watsonovy.“

„Ale nechceš snad říct, že máš slečny Watsonovy raději než latinskou gramatiku nebo řecká slovesa? To by bylo zcela nepřipustné.“

Charles se zasmál: „A vy, pane, latinskou gramatiku tak milujete?“ zeptal se uličnický.

„Já? Ach ne, já se tu svou učil už dávno. A jelikož jsem přežil všechny ty rány rákoskou, troufám si říct, že to na mně nezanechalo vážnější následky. Teď mi ale pověz,“ dodal šeptem, avšak dostatečně zřetelným, aby ho slyšeli všichni v místnosti. „Kdopak z vás víc pospíchal, ty, anebo strýček? Nebo snad nemá slečny Watsonovy tak rád jako ty, Charlesi?“

„Ujišťuji vás, že se těšil tak jako já – a myslím, že Emmu má rád úplně stejně,“ zašeptal Charles svou odpověď.

Lordu Osbornovi nebylo zcela zřejmé, zda Emmě vehnala ruměncem do tváří Charlesova odpověď, nebo mrzutost nad neposlušným uzlíkem na niti, který se marně snažila rozmotat.

Pomyslel si nicméně s obdivem, že výsledek je tak jako tak velmi hezký, a dál z ní nespouštěl oči. Náhle vešel do místnosti pan Howard.

Svižný krok a neskryvaně šťastný pohled, s nimiž přicházel, se střetly s nečekaným šokem, když zde uviděl svého mladého žáka. Rozpačitě ho pozdravil a na chvíli zaváhal. Pak si přitáhl židli ke slečně Watsonové a její sestře a sedl si ke stolu naproti nim.

Na chvíli se rozhostilo ticho. Lord Osborne našel dostatečnou zábavu v rozjímání nad měnícím se odstínem Emminých tváří, zatímco pan Howard si pohrával s tužkou, kterou sebral se stolu a od níž vůbec nezvedal zrak.

„Zdá se, že vaše lordstvo již překonalo svou averzi k chladu,“ řekl po chvíli, „když se vydalo ven pěšky za takového dne. Byl bych řekl, že vás k takovému činu nic nepřinutí.“

„Lidé se mění,“ odvětil lord Osborne, „a s dostatečnou motivací dokáže člověk cokoliv. Chci říci, že jeden může obrátit list, jak říkaly mé chůvy. Ani mé nové já nepoznáte.“

Následovala další pauza, kdy lord střídavě křížil a zase nekřížil nohy. Nakonec vzal pohrabáč a prohrábl oheň. Emma si začala z celého srdce přát, aby se již vrátil na zámek, neboť upřené pohledy, které na ni vrhal, jí byly velmi nepříjemné. Doufala, že jeho odchod sejme podivnou kletbu z pana Howarda a probudí ho opět k životu.

Na onu kýženou chvíli si ale musela ještě chvíli počkat, neboť pro mladého šlechtice měl farní přijímací pokoj zjevně větší kouzlo než zámecké komnaty. I poté, co zoufalý Howard vstal a odešel ze salonu, seděl lord Osborne dál v tichém obdivu nad Emminým zarděním.

Naději na změnu přineslo až kolem poledne zazvonění zvonku. Paní Willisová vykřikla úžasem a lord Osborne prohodil: „Vsadím se, že je to má sestra.“

A měl pravdu. Zahalená do kožešinového pláště, který by zřejmě odolal i sibiřskému mrazu, vstoupila slečna Osbornová s úmyslem navštívit slečnu Emmu Watsonovou, jak hned sama prohlásila. Byla to drobná mladá žena s temperamentními způsoby, bystrýma temnými očima a veselým výrazem. Byla dosti pohledná a vzhledem k jejímu původu by se dalo říci i krásná. Ačkoliv – kdyby se netěšila výhodám svého postavení a módního oblečení – kdyby byla ve skutečnosti slečnou Watsonovou a nikoliv slečnou Osbornovou, zřejmě byste si jí podruhé ani nevšimli. Byla však nebývale zdvořilá a projevovala příjemné způsoby. Zapojila se do hovoru tak výmluvně, jako by pro ni bylo úlevou uniknout ze sálů matčina domu do příjemné a nevázaně veselé atmosféry na faře.

„Kde je dnes váš bratr, paní Willisová?“ optala se hned. „Utekl snad přede mnou? Nemyslí si snad, že se mu chystám vyčinit za jeho včerejší dezerci ze zámku? Nemusí se nijak obávat. Měl pádný důvod a vše je odpuštěno.“

„Před chvílí zde byl. Nedomnívám se, že by si kvůli včerejšku dělal velké starosti – zřejmě je jen momentálně něčím zaneprázdněn. Dám mu vědět, že jste tady.“

„Ach ne, prosím, nerušte ho. Velmi ctím jeho poslání i dobro jeho farníků. Co bych si počala, kdyby mu mou vinou unikla nit argumentace či krásný řečnický obrat? Jak bych takovou újmu ospravedlnila? Nechme ho v klidu psát jeho kázání.“

Paní Willisová přitakala.

Slečna Osbornová to možná nečekala, neboť vzápětí dodala: „Nejsem si nicméně jistá, jestli byste ho přece jen neměla zavolat, protože nám může sdělit svůj názor na návrh, který jsem pověřena vám vyřídit. Není to nic menšího, než že jste dnes večer *všichni* zváni na zámek, abyste s námi povečeřeli.“

Bylo by vskutku nesnadné přesně popsat výraz a pocity Elizabeth Watsonové. Říci, že byla překvapena, by vystihlo jen zlomek toho, co cítila. Představa, že se dožila dne, který přinesl takové pozvání, ji tak ohromila, že jí připadalo, jako by jí život dosud nepřichystal větší překvapení. Takové pozvání však nebylo možné přijmout. Nevěděla totiž, jak se při takové příležitosti chovat a neměla ani odpovídající toaletu. Jejich nejlepší šaty, jakkoliv snad nedostatečné pro návštěvnice zámku Osbornů, nyní tiše spočívaly v Elizabethině šatníku.

Po návrhu slečny Osbornové zavládlo mezi těmi, jimž bylo adresováno, krátké, váhavé ticho.

„Možná potřebujete trochu času,“ zvolala, když viděla jejich odezvu, „abyste si mohli vše promyslet. Nechci na vás spěchat s odpovědí. Zvažte vše, paní Willisová, ale pokud můžete, přesvědčte své přátele, aby naše pozvání přijali.“

„Obávám se –“ řekla Elizabeth, vyčerpaná přemítáním nad svými bezvýhodnými pocity, „obávám se, že si budeme muset to potěšení – měla bych spíše říci tu poctu – odepřít. Vskutku na to nejsme nijak připravené a ani nemáme pro takovou příležitost vhodné šaty...“ Odmlčela se v obavě, že udělala něco špatně, když tak otevřeně pojmenovala pravý stav věci.

Slečna Osbornová na ni udiveně pohlédla, jako by ji nikdy předtím nenapadlo, že ne každý musí mít dostatečně velkou garderobu.

„Bylo by mi líto, kdyby se měly vyskytnout nějaké obtíže,“ zvolala. „Šaty, které jsou dobré pro paní Willisovou a pana Howarda, budou jistě dost dobré i pro nás. Nebudeme v nejmenším nic namítat, pokud přijdete tak, jak jste. Učiníte nám tak velkou laskavost. Nedokážete si představit, jak příšerně se nudíme v takovém počasí! Mamá podřimuje u krbu a my se slečnou Carrovou sedíme, díváme se na sebe a doufáme, že se něco stane. Sníh je vždy protivný, ale tady na zámku je to ještě podstatně horší. Vše je zcela ochromeno a my trpíme

splínem. Prosím, jak se mám odvážit předstoupit před lady Osbornovou s již druhým odmítnutím?“

„Doufám, že se lady Osbornová včera příliš netrápila zamítavým vzkazem mého bratra,“ řekla paní Willisová s mírnou nervozitou.

„Nemohu říci, že by nebyla zklamaná,“ odpověděla slečna Osbornová vesele. „Panuje tam teď taková melancholická a otupělá nálada. Ale úplně panu Howardovi jeho nedodržení slibu odpustím, pokud svou chybu odčiní tak, že dnes večer přijde a přivede vás s sebou.“

Mezitím si lord Osborne přisunul svou židli blíže k Emmě a tlumeným hlasem ji přemlouval, aby přijala nabídku, kterou jim jeho sestra právě učinila.

„Opravdu přijďte. Zdá se, že máte až příliš dobré srdce, než abyste řekla ne, a jsem si jist, že jste nesmírně vstřícná.“

Emma zavrtěla hlavou a potlačila úsměv.

„A to co říká vaše sestra o šatech, to je nesmysl. Tedy nechci říct, že by mluvila nesmysly, ale je pošetilé starat se o oděv. Vypadáte velmi hezky – konečně jako vždy – a nám na vaší róbě ani v nejmenším nesejde. Matka se sestrou mají tolik noblesního oblečení, že i kdyby na tom záleželo, bude jim opravdu jedno, jestli uvidí o róbu víc nebo míň.“

Jakkoliv to Emma považovala za velmi pravděpodobné, na jejich situaci to nic neměnilo. Vždyť jak by někdo mohl očekávat od mladé dámy, že ji utěší skutečnost, že její vzhled je jejím společníkům lhostejný?

Slečně Osbornové bylo jasné, že dámy chtějí dané téma probrat mezi sebou. Opustila je tedy a poté, co v přátelském duchu pohovořila o zcela bezvýznamných věcech, odešla. Ujistila je však, že kdyby se rozhodly večer strávit na zámku, pošle pro ně kočár, aby je přivezl. Přemluvila zároveň svého bratra, aby se vrátil s ní, což Emma kvitovala s velkou úlevou, neboť ji už jeho věčné pohledy vyčerpávaly.

Sotva se za nimi zavřely dveře, Elizabeth se zhluboka nadechla a zvolala: „Ach, paní Willisová, povězte mi, co bychom měly udělat. Určitě bych mnohem raději odmítla, kdyby to šlo. Ale možná by to nepovažovali za správné. Musím říct, že kdybych se tak nebála, ráda bych si zámek prohlédla i zevnitř a viděla, jak se tam žije.“

„Myslím, že nemusíte mít strach,“ odvětila paní Willisová s dobrosrdečným úsměvem. „Troufám si říct, že pokud se rozhodnete tam jít, určitě to přežijete. Lady Osbornová je nepochybně poněkud nepřístupná. Ale i když se nesnaží udělat nic pro to, aby byla příjemná, nepříjemná vlastně také není. Rozhodně ne víc než pěkný kus nábytku – obraz nebo něco

podobného. A jsem přesvědčená, že na zámku se budete bavit víc než v našem skromném salonu.“

Jednoho dopoledne, krátce po jejich návratu domů, byl do jídelny uveden Tom Musgrove, kterého od jeho poslední návštěvy neviděli.

Margaret, v tu chvíli netečně sedící o samotě v jídelně, byla náhle samý ruch a shon. Snažila se ho přesvědčit, aby se posadil do křesla u krbu, neboť musí být prochladlý, a nabídla mu otcovy papuče, aby si mohl boty usušit v kuchyni. On ale trval na tom, že takovou útlocitnou péči nepotřebuje, a prohlásil, že z něj předčasně dělá starce. Postavil se na předložku u krbu, obrátil se zády k ohni a s rukama za zády si pohvizdoval.

Margaret si povzdechla.

„Už dlouho jsme vás neviděli,“ řekla. „A byla tu tak neskutečná nuda.“

„Hm,“ zamručel Tom a přestal si pískat. „Kde máte své sestry, slečno Margaret?“

„Už se vrátily,“ odpověděla. „Předpokládám, že Emma bude u otce a Elizabeth v kuchyni. Slyšel jste, že byly dlouho pryč?“

„Jak dlouho?“ zeptal se Tom.

„Od středy do soboty. Neměla jsem tu ani s kým promluvit, když nepočítám otce a služebnictvo, dočista nás ten sních odřízl od světa. Kdyby mě ale vzaly s sebou, byla bych si to užila stejně jako ony.“

„To bezpochyby. Ale jak to, že jely ony?“ zeptal se Tom. Ačkoliv o celé události neměl nejmenší potuchy, chtěl se dozvědět co nejvíc, aniž by však prozradil svou neznalost věci.

„Chtěly paní Willisové oplatit její návštěvu a vyrazily jen tak v bryčce. Pak začalo sněžit a ony tam nadlouho uvízly. Bepochyby jim to ale vyhovovalo, protože by se jisté bývaly mohly vrátit, jen kdyby to byly zkusily. Nakonec musel otec poslat pro poštovního dostavníka, aby je dovezl zpět. Vrátily se až v sobotu.“

„A líbilo se jim tam, není-liž pravda?“

„Ach ano, samozřejmě – ale copak jsem nemohla jet také? Pořád mne jen odstrkují a trápí.“

„Kéž by vaše sestra Emma sešla dolů, je stále jen zavřená u otce v pokoji! Stavil jsem se, abych ji pozdravil.“

„Jistě za chvíli přijde, zatím se prosím posad'te. Měl byste si určitě odpočinout, vypadá to, že jste měl velmi nepříjemnou cestu v tom moku.“

„Předpokládám, že byste nemohla dojít nahoru a zavolat ji.“

„Ach ne, přijde sama, hned jak skončí s předčítáním. Nabídněte si prosím něco – sušenky a sklenku vína nebo něco podobného.“

„To není nutné, už jsem snídal. Nejím v tak barbarskou dobu jako někteří z mých přátel. A vystačím si sám – jsem svobodný a nezávislý muž.“

„A nepochybně i šťastný. Ach, pane Musgrove, máte takové štěstí. Nedokážete si představit ten smutek, tu mizérii, to... Zkrátka, kolik zoufalého utrpení my ubohé bezmocné ženy musíme snášet v tichu... Svět neví, jak potom ženské srdce strádá.“

V odpověď na její patetický proslov Tom jen znovu zapískal, načež se otočil, aby prozkoumal ornamenty na komínovém nástavci. Dokonce ani Margaret nemohla nevidět, jak se jeho chování změnilo od doby, kdy prahnul po jejích úsměvech.

„Viděly se sestry často s Osbornovými, když pobývaly u pana Howarda?“

„Ještě než Margaret našla čas vyličit mu jejich návštěvu na zámku, vstoupila do pokoje Elizabeth.“

„Slyšel jsem, slečno Watsonová, že jste dezertovaly z fary a museli vás přivést zpět téměř násilím.“

„A vy jste nám přišel k návratu gratulovat, nebo kondolovat?“

„Přišel jsem s vámi podělit o radost, že jste v tom sněhu tak příhodně uvízly. Když jsem byl naposledy u Osbornů na zámku, ani mne nenapadlo, jak blízcí jsme sousedi.“

„A kdy jste tam byl?“ zeptala se Elizabeth.

„Počkejte – myslím, že to bylo ve čtvrtek. Jezdím tam velmi často, ale naposledy to bylo, myslím, ve čtvrtek. Jak komické, kdybychom se tam byli setkali!“

„Emmo,“ zvolala slečna Watsonová, neboť právě vstoupila její nejmladší sestra. „Pan Musgrove říká, že byl ve čtvrtek na zámku.“

„Vskutku?“ pronesla Emma.

„Zajímalo by mne, proč jsme o něm neslyšely,“ navázala Elizabeth. „Vždyť slečna Osbornová se o něm vůbec nezmínila.“

„A jak se vám líbí slečna Osbornová?“ zeptal se Tom. Chtěl vzbudit dojem, že je o průběhu návštěvy dokonale informován, a styděl se tudíž položit otázky, které by prozradily, že ve skutečnosti neví nic.

„Zdá se to být velmi příjemná a sympatická mladá dáma,“ odvětila Elizabeth. „Je to tak, Emmo?“

„Ano,“ odpověděla Emma tiše.

„A věděla jste, slečno Watsonová, že jsme přátelé? Slečno Emmo, nemluvila o mně?“

„Opravdu ne,“ odpověděla Emma s velkým uspokojením. „Po celou dobu, kterou jsme strávily v její společnosti, nepadlo vaše jméno ani jedinkrát.“

„Jak jste se dozvěděl, že jsme tam byly?“ zajímalo Elizabeth.

„Osborne se, tuším v sobotu, zmínil, když jsme se na chvíli viděli.“ Posadil se vedle Emmy, která byla trochu stranou od ostatních, a zašeptal: „Svěřil mi, že krásná, ale neoblomná slečna Watsonová byla u Howarda na faře. Proč našeho lorda častujete takovým posměchem, slečno Emmo? Doháníte mého ubohého přítele k zoufalství.“

„Mrzelo by mne, kdybych si to obvinění nějak zasloužila, pane Musgrove. Posmívát se druhým je nepřístojnost pro mladou dámu zcela nevhodná.“

„Ale kdež, vy nedokážete dělat nic nepřístojného. Mládí a krása mohou vše,“ zašeptal znovu. „Slečna Osbornová přísahala, že jste svou krásou zastínila slečnu Carrovou a raději by za přítelkyni měla vás. Umírá touhou, až vám bude moci být představena.“

„To by byla dost zbytečná smrt, byť jen obrazná, pane Musgrove – neboť naše seznámení už dávno proběhlo.“

„Ach ano, Osborne mi to nepochybně říkal, ale zapomněl jsem. Šly jste kolem zámku, jestli se nemýlím.“

„Ne, nešly.“

„Nešly? Jaká smůla. Kéž bych byl věděl, že jste poblíž. Byl bych mohl navrhnout slečně Osbornové, aby vás po zámku provedla.“

„Nabídla nám to, ale odložily jsme to na jindy. Domnívaly jsme se, že bychom si měly pospíšet domů.“

„Vskutku škoda, že jste tam nepovečeřely, je to velkolepé vidět všechno to stříbro. Mám to tam dost rád – u nich se tak dobře večeří!“

„Zdá se, že nevíte, že jsme tam opravdu večeřely,“ odvětila Emma. „A jelikož jsem již řadu velkých tabulí viděla, na té u Osbornů jsem nic zas tak úžasného neshledala.“

„Ano, vím, večeřely jste tam – ale to bylo jen v rodinném kruhu. Měla byste vidět opravdovou večeři ve velkém stylu. Dvacet lidí sedí kolem stolu...“

„Nemám ráda velké večerní sešlosti. Pokud nemáte sympatického souseda, mohou být velmi nudné.“

„Máte zajisté pravdu – vskutku velmi nudné. Hovoříte mi z duše, menší tichá večeře v přátelském duchu... Kde si člověk může popovídat, zatímco ostatní naslouchají.... Velmi příjemné. A jídlo dostanete rychle a ještě horké. A o to jde!“

Emma jen uštěpačně dodala: „S *vámi* bych u takové večeře chtěla sedět.“

Pak zatvrzele mlčela a pan Musgrove se otočil k Elizabeth, aby si vše vynahradil.

Jakmile byla Emma volná, odešla z pokoje. Oblékla si plášť a čapku a rozhodla se najít si útočiště na zahradě. Byl hezký den a ona toužila po čerstvém vzduchu. Sotva však opustila zádveří, upoutal její pozornost zvuk kočárových kol na cestě. Když vzhlédla, tváře jí zčervenaly radostí, neboť přijížděl pan Howard.

Potěšení bylo jistě na obou stranách, soudě dle hbitosti, s níž vyskočil z kočáru, aby se s ní setkal a pozdravil ji. Nebylo pochyb o tom, že pohled, jenž jí věnoval, se na druhé straně setkal se stejnou, ač nesmělejší odezvou.

Přijel splnit svůj slib, že vyzvedne sestřiny věci. Sestra by byla také přijela, ale byla nachlazená a nevycházela z domu. Jeho návštěva měla nicméně i jiný účel. Byl pověřen předat Emmě a jejím sestrám pozvání na koncert, který se měl na zámku uskutečnit téhož odpoledne a po kterém měl večer následovat ples. Slečna Osbornová zároveň doufala, že omluví její matku, že je nenavštívila. Zřídka prý chodí na návštěvy a v zimě vlastně vůbec nikdy, jinak by byla doprovodila svou dceru na faru, když tam pobývaly.

Emma si přečetla jí adresovaný list a byla velmi potěšena. Kromě pozvání na ples pro ni a její sestry obsahoval i naléhavou prosbu, zda by je na zámku nepoctila delší návštěvou. Dlouze o tom přemýšlela, ale než dospěla k nějakému rozhodnutí, vzpomněla si, že nechala pana Howarda čekat přede dveřmi. Pospíšila si, aby ho uvedla dovnitř.

„Shledáte se tam s panem Tomem Musgrovem, sedí v jídelně se sestrami,“ pokračovala. „Bylo by od vás velmi laskavé, kdybyste před ním nezmiňoval toto pozvání. Byla bych vám velmi zavázána.“